

Наталя Стрюк

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-5857-6120>

Софія Дудник

ORCID: <https://orcid.org/0009-0002-3624-3808>

УДК 811.111'42:070:327(477:470)"2022/2023"

DOI: 10.31558/1815-3070.2026.51.9

СЕМАНТИКО-ПРАГМАТИЧНЕ НАВАНТАЖЕННЯ МОДАЛЬНИХ ДІЄСЛІВ В АНГЛОМОВНОМУ МЕДІАДИСКУРСІ ПЕРШОГО РОКУ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

У статті розглянуто особливості функціонування модальних дієслів як інструментів впливу в якійсь англomовній пресі. На матеріалі корпусу текстів британського видання «The Guardian» за перший рік повномасштабної російсько-української війни здійснено комплексний аналіз семантико-прагматичного потенціалу модальних одиниць. Встановлено, що модальність у медіатекстах воєнного періоду виходить за межі суто граматичних значень, перетворюючись на механізм конструювання стратегічних наративів. Виокремлено та проаналізовано п'ять функційно-семантичних груп модальних дієслів: передбачення, ймовірність, намір, здатність та зобов'язання. На основі кількісного аналізу доведено домінування епістемічної модальності, що свідчить про пріоритетність аналітичного прогнозування та моделювання майбутніх сценаріїв над прямим імперативом.

Ключові слова: медіадискурс, модальні дієслова, прагматика, ідеологічне моделювання, російсько-українська війна, стратегічні наративи.

SEMANTIC AND PRAGMATIC FEATURES OF MODAL VERBS IN ENGLISH MEDIA DISCOURSE DURING THE FIRST YEAR OF THE RUSSIAN-UKRAINIAN WAR (BASED ON «THE GUARDIAN»)

The article examines the functional features of modal verbs as instruments of influence in high-quality English-language press. Based on a corpus of texts from the British edition "The Guardian" during the first year of the full-scale Russian-Ukrainian war, a comprehensive analysis of the semantic and pragmatic potential of modal units is conducted. It is established that modality in war-period media texts transcends purely grammatical meanings, transforming into a mechanism for constructing strategic narratives. Five functional-semantic groups of modal verbs are identified and analysed: prediction, probability, intention, ability, and obligation. Quantitative analysis demonstrates the dominance of epistemic modality, indicating the priority of analytical forecasting and modelling future scenarios over a direct imperative.

Keywords: media discourse, modal verbs, pragmatics, ideological modelling, Russian-Ukrainian war, strategic narratives.

Цитування: Стрюк Н., Дудник С. Семантико-прагматичне навантаження модальних дієслів в англomовному медіадискурсі періоду першого року російсько-української війни. *Лінгвістичні студії Linguistic Studies*. 2026. № 51. С. 133–149. <https://doi.org/10.31558/1815-3070.2026.51.9>

Citation: Striuk, N., Dudnyk, S. (2026). Semantyko-prahmatychnе navantazhennia modalnykh diiesliv v anhlomovnomu mediadyskursi periodu pershoho roku rosiisko-ukrainskoi viiny [Semantic and pragmatic features of modal verbs in English media discourse during the first year of the Russian-Ukrainian war (based on «The Guardian»)]. *Linhvistychni studii Linguistic Studies*, (51), 133–149. [In Ukrainian]. <https://doi.org/10.31558/1815-3070.2026.51.9>

Статтю опубліковано на умовах відкритого доступу за ліцензією CC BY-NC-ND license (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>).

Постановка наукової проблеми та її актуальність. У фокусі сучасної лінгвістики дедалі частіше опиняється категорія модальності, адже саме вона найвиразніше відображає особисту позицію автора – його наміри, оцінки та ставлення до змісту висловлювання. Це набуває особливого значення в медіадискурсі. Тут мова не просто транслює факти, а буквально моделює сприйняття подій, що мають критичну вагу для суспільства. У такому контексті модальні дієслова стають потужними інструментами впливу: вони допомагають журналістам вибудовувати ідеологічні акценти та пропонувати аудиторії певні моделі інтерпретації дійсності.

Актуальність пропонованої теми зумовлена необхідністю глибокого аналізу того, як працюють медіа в часи глобальних геополітичних змін. Повномасштабна війна Росії проти України перетворила медіадискурс воєнного періоду на простір, де не лише фіксуються новини, а й конструюються сенси. Саме через модальність автор виражає власну позицію, дає етичну оцінку подіям або намагається спрогнозувати майбутнє. В англomовному медіапросторі модальні дієслова фактично реалізують основне прагматичне навантаження: вони показують, як редакція ставиться до подій, які сценарії вважає імовірними та як саме намагається вплинути на сприйняття війни міжнародною аудиторією.

Наукова проблема полягає у виявленні того, як модальні дієслова працюють як прагматичні маркери у якісній пресі (на прикладі видання «The Guardian»). У текстах про війну модальність виходить далеко за межі суто граматичних значень можливості чи обов'язку. Сьогодні це складний механізм, що бере участь у формуванні стратегічних наративів, які зрештою визначають, як світова спільнота розуміє цей конфлікт. Розв'язання цієї проблеми не лише доповнить теорію модальності в межах медіалінгвістики, а й допоможе глибше збагнути, як медіа репрезентують складні соціально-політичні явища у глобальному інформаційному полі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема модальності як багатоаспектної лінгвістичної категорії перебуває у центрі наукової уваги протягом багатьох десятиліть. Теоретичні засади дослідження семантики та прагматики модальних дієслів були закладені у працях класиків зарубіжної лінгвістики, зокрема Ф. Палмера (Palmer, 2001), який розробив ґрунтовну класифікацію епістемічної та деонтичної модальності, а також Дж. Коутс (Coates, 1983), яка здійснила комплексний аналіз функціонування модальних одиниць у розмовному й письмовому мовленні.

Сучасний етап розвитку лінгвістичних досліджень характеризується зростанням інтересу до дискурс-аналізу медіатекстів та вивчення мовних механізмів впливу в засобах масової інформації. Завдяки працям Т. ван Дейка (Van Dijk 1988) та Н. Фейрклафа (Fairclough 1995), які закладають основи критичного аналізу дискурсу, модальні дієслова розглядаються не як суто граматичні одиниці, а як інструменти подання інформації під певним кутом, що впливають на сприйняття соціально-політичних подій. Значна кількість актуальних досліджень присвячена аналізу модальних дієслів у різних сферах комунікації. Так, Ф. Альварес-Хіл та М. Домінгес-Моралес вивчають функціонування модальних

дієслів у наукових текстах популярних міжнародних видань, що дозволяє простежити їхню роль у формуванні наукового дискурсу (Álvarez-Gil, Domínguez-Morales 2021). Окремий напрям становлять зіставні дослідження. Зокрема, А. Сміт, М. Корхонен, Х. Коце та Б. Рой аналізують уживання модальних і напівмодальних дієслів у парламентських протоколах різних країн, що підкреслює значущість модальності як засобу вираження позиції та аргументації в політичному дискурсі (Smith et al. 2021). Подібну проблематику розглядають У. Джанг та А. Чонг, зосереджуючи увагу на використанні модальних дієслів в урядових пресконференціях (Zhang, Cheung 2022).

Вітчизняні дослідники також приділяють увагу функціонуванню модальних дієслів у сучасному мовленні. Так, Г. Харкевич і Н. Цьолик наголошують на впливі модальних конструкцій на ефективність міжкультурної комунікації та якість перекладу (Харкевич, Цьолик 2023). Окрім того, в останні роки з'явилася низка праць, присвячених репрезентації російсько-української війни в міжнародних медіа (Shevchenko 2024; Kondratenko, Paniotto 2023), у яких аналізуються загальні дискурсивні та ідеологічні стратегії медійного висвітлення подій.

Водночас, попри наявність ґрунтовних досліджень у галузі медіалінгвістики та дискурс-аналізу, питання специфічного семантико-прагматичного навантаження модальних дієслів в англomовному публіцистичному дискурсі, зокрема на матеріалі британського якісного видання «The Guardian» у період першого року повномасштабного російського вторгнення в Україну, залишається недостатньо висвітленим. Це зумовлює потребу в окремому цілісному дослідженні, спрямованому на комплексний аналіз ролі модальних дієслів у формуванні оцінних і стратегічних медіанаративів.

Мета роботи полягає у комплексному виявленні семантико-прагматичного потенціалу модальних дієслів в англomовному медіадискурсі, присвяченому висвітленню подій першого року повномасштабної російсько-української війни.

Для досягнення поставленої мети у роботі передбачається розв'язання таких **завдань**: розкрити зміст поняття «медіадискурс» та виявити його релевантні характеристики у воєнному контексті; узагальнити теоретичні підходи до визначення лінгвістичної категорії модальності; з'ясувати лінгвокогнітивну сутність модальних дієслів як інструментів суб'єктивізації; класифікувати модальні дієслова за їхніми семантико-прагматичними функціями; визначити частотність вживання модальних одиниць у текстах видання «The Guardian»; проаналізувати роль модальності у процесах ідеологічного моделювання медіанаративів.

Об'єктом дослідження є модальні дієслова англійської мови, що функціонують у медіатекстах.

Предметом дослідження є семантико-прагматичні особливості використання модальних дієслів у текстах англomовної якісної преси (на матеріалі висвітлення російсько-української війни).

Корпус дослідження складають 663 одиниці слововживання модальних дієслів, відібрані методом суцільної вибірки з онлайн-версії британського видання «The Guardian». Хронологічні межі дослідження охоплюють період з 24 лютого

2022 року по 24 лютого 2023 року, що дозволяє простежити трансформацію модальних значень протягом першого року повномасштабної агресії.

У процесі дослідження застосовано комплекс взаємодоповнювальних **методів**: описовий метод для систематизації теоретичних положень; метод суцільної вибірки для формування корпусу дослідження; контекстуально-інтерпретаційний аналіз для виявлення прагматичних значень у конкретних ситуаціях; метод кількісного підрахунку для встановлення статистичних закономірностей вживання модальних дієслів; дискурс-аналіз для виявлення ролі модальності у конструюванні медіаобразу війни.

Наукова новизна дослідження полягає в комплексному семантико-прагматичному аналізі модальних дієслів в англomовному медіадискурсі першого року повномасштабної російсько-української війни на матеріалі якісного британського видання «The Guardian», що дозволяє розкрити їхню роль як засобів оцінювання та переконання, а також визначити їхній функціональний потенціал у конструюванні стратегічних наративів медіадискурсу.

Теоретична цінність наукової розвідки реалізується у поглибленні розуміння категорії модальності як інструменту ідеологічного впливу в текстах масової комунікації та уточненні функційних меж модальних дієслів у критичних типах дискурсу.

Практичне значення результатів дослідження полягає у можливості їх використання у курсах з теоретичної та практичної граматики англійської мови, стилістики, когнітивної лінгвістики, медіалінгвістики, дискурс-аналізу, а також у практиці перекладу та аналізу англomовних медіатекстів.

Виклад основного матеріалу й обґрунтування результатів дослідження. Медіадискурс справедливо вважається домінантним і всеохопним видом дискурсу, який відіграє значальну роль у трансляції інформації та формує глобальний простір взаємодії, участь у якому для сучасної людини є практично неминучою (Хант, Разумна 2019: 175; Думченко, Змійова 2024: 201).

У європейській лінгвістиці медіадискурс тлумачиться як ідеологічно зумовлена структура суджень та форма соціальної практики, що виступає потужним ресурсом для символічного контролю над суспільною свідомістю (Van Dijk 1988; Fairclough 1995). Американські дослідники акцентують на ідеологічній насиченості мови та розвивальній функції медіатекстів, які надають аудиторії інструменти для рефлексії та формування ціннісних орієнтирів (Matheson 2005; Gee 2011). У вітчизняному мовознавстві медіадискурс тлумачать як когнітивно-комунікативну сукупність текстів, що через специфічні стратегії, маніпулятивні тактики та стилістичну конвергенцію конструюють соціальну реальність (Селіванова 2011; Хант, Разумна 2019; Шкрібляк, Бялик 2020).

Синтез зазначених підходів дозволяє виокремити такі визначальні характеристики медіадискурсу: 1) структурна складність та ідеологічність, оскільки новинні повідомлення організовані за особливими схемами, що насичені ідеологічними змістами для формування переконань (Van Dijk 1988; Matheson 2005); 2) соціально-трансформативний характер, адже дискурс не лише відображає зміни в культурі та суспільстві, а й виступає їхнім активним чинником (Fairclough

1995); 3) інституційність та масовість, яка полягає в дистанційній взаємодії медіа як соціального інституту з широкою аудиторією (Хант, Разумна 2019; Шкрібляк, Бялик 2020); 4) стратегічність та впливовість за рахунок використання маніпулятивних стратегій та навіювання для досягнення прагматичного ефекту (Селіванова 2011; Melnyk et al. 2022); 5) стилістична гібридність, що реалізується шляхом поєднання високих просвітницьких чи пропагандистських цілей із засобами експресивної лексики, сленгу та розмовних прийомів для досягнення максимального емоційного відгуку (Шкрібляк, Бялик 2020).

Отже, медіадискурс – це динамічна сукупність текстів, що функціонують у сфері масової комунікації, організованих за певними жанрово-стилістичними схемами та спрямованих на дистанційну взаємодію між медіа як соціальним інститутом і масовою аудиторією. Він постає як особлива форма соціальної практики, що через використання ідеологічно маркованих стратегій, маніпулятивних тактик та стилістичних засобів не лише транслює інформацію, а й активно формує суспільну думку, ідентичності та модель реальності читачів.

У сучасній лінгвістиці модальність трактується як багатоаспектна семантична категорія, що відображає суб'єктивне ставлення мовця до ситуації та охоплює поняття можливості, необхідності й упевненості. Ф. Палмер визначає її як засіб вираження статусу пропозиції, розмежовуючи пропозиційну модальність (ставлення до істинності) та подієву (ставлення до здійснення дії) (Palmer 2001: 1). Цей підхід доповнюється концепцією П. Портнера, який розглядає модальність крізь призму «можливих світів», де граматичні засоби дозволяють описувати ситуації, що не обов'язково є реальними, але існують як бажані чи ймовірні альтернативи (Portner 2009: 1).

Важливим уточненням у цьому контексті є дефініція Д. Ліча, який тлумачить модальність як категорію значення, що слугує для позначення судження мовця або автора щодо ступеня ймовірності пропозиції (Leech 2004: 71). Таке розуміння узгоджується із загальною тенденцією сучасного мовознавства трактувати модальність як оцінну категорію, що незмінно містить ідею точки зору суб'єкта та його відношення до висловлюваного (Ралдугіна 2008). Характерною ознакою таких висловлювань є не просто констатація фактів, а їхня інтерпретація, що включає з'ясування причин та обов'язкову суб'єктивну оцінку вірогідності отриманої інформації (Діденко 2010). Таким чином, категорія модальності постає як інструмент суб'єктивізації мовлення, де кожен прояв модального значення слугує маркером авторського ставлення до дійсності.

Лексико-граматичний спосіб вираження модальності є одним із найбільш репрезентативних та реалізується за допомогою модальних дієслів або їхніх лексичних еквівалентів (Сорощук 2016: 90–91). За визначенням Л. Котнюк, модальні дієслова становлять особливий клас, який не позначає безпосередню дію чи стан, а лише транслює ставлення мовця до процесу, вираженого інфінітивом, формуючи синтаксичну структуру складеного модального присудка (Котнюк 2018: 93). Д. Ліч визначає їх як основні засоби вираження «нефактичності», що переносять подію з реальної площини у вимір припущень або обов'язків (Leech 2004).

В актуальних лінгвістичних студіях ключовим є розмежування двох основних типів модальності: епістемічної та деонтичної. За визначенням Ф. Палмера, епістемічна модальність відображає ступінь впевненості мовця в істинності пропозиції на основі наявних доказів, тоді як деонтична пов'язана із соціальними нормами, дозволами та зобов'язаннями, що впливають на здійснення дії (Palmer 2001: 7–10). Така дихотомія зумовлює функціональну гнучкість модальних одиниць, відповідно, модальні дієслова характеризуються високим ступенем полісемії, а перехід від деонтичного значення (наприклад, обов'язку) до епістемічного (логічного висновку) часто є розмитим (Coates 1983: 10; Сорощук 2016: 90–91).

Попри існування різноманітних класифікацій, зокрема розроблених Ф. Палмером та Д. Лайонсом, у межах системного аналізу медіадискурсу пріоритетним постає функціонально-семантичний підхід Р. Квірка (Quirk, Greenbaum 2000). Його типологія забезпечує ґрунтовну диференціацію дев'яти ключових модальних дієслів, дозволяючи простежити, як вони впливають на тональність та ступінь категоричності повідомлення в публіцистичному стилі. Система Р. Квірка дозволяє чітко співвіднести кожен одиницю з її семантичним навантаженням: від вираження здатності й дозволу (*can, may*) та умовності чи прогнозу (*could, might, would*) до маркування обов'язку й необхідності (*must, shall*) та впевненості у майбутніх подіях (*will*) (Quirk et al. 1985: 220).

Спираючись на класифікацію Р. Квірка (Quirk et al. 1985) та враховуючи специфіку емпіричного матеріалу, ми виокремлюємо п'ять функціонально-семантичних груп модальних дієслів: передбачення, ймовірність, намір, здатність та зобов'язання.

1. **Передбачення**, що виражає судження про певну подію, ситуацію чи дію (Quirk, Greenbaum 2000), реалізується в аналізованому матеріалі через актуалізацію модальних дієслів *will* та *would*.

Модальне дієслово *will* (117 слововживань) в досліджуваних медіатекстах функціонує як засіб прогнозування з високим ступенем впевненості, наприклад: англ. *This would suggest that in future, Russia will be dependent on China as a market for its gas – meaning both political subordination to China and its ability to set the price for it.* 'Це дає підстави припустити, що в майбутньому Росія потрапить у залежність від Китаю як ринку збуту свого газу, що означатиме як політичну підпорядкованість Пекіну, так і його здатність самостійно встановлювати ціну на нього'¹ (Neistat 2022).

Аналізований приклад – це передбачення, засноване на логічному висновку. Вживання фрази *This would suggest that...* 'Це дає підстави припустити, що...' на початку речення готує читача до того, що подальше використання *will* є не просто фактом, а результатом аналізу поточної ситуації. Тут *will* маркує високий ступінь впевненості автора в тому, що Росія стане залежною від Китаю.

Модальне дієслово *would* (91 слововживання) слугує в аналізованих статтях засобом конструювання потенційності, дозволяючи авторам моделювати ймовірні сценарії розвитку подій та їхні можливі наслідки, наприклад: англ. А

¹ Тут і далі переклад автора.

Russian move into Transnistria would pose an imminent threat to the sovereignty of Moldova, a country of 2.6 million people which, like Ukraine, has shown increasing interest in joining NATO. ‘Введення російських військ у Придністров’я створило б безпосередню загрозу суверенітету Молдови, країни з населенням 2,6 мільйона осіб, яка, як і Україна, демонструє дедалі більшу зацікавленість у вступі до НАТО’ (Borger 2022).

У поданому реченні *would* працює як інструмент стратегічного моделювання загрози, створюючи в уяві читача сценарій, який ще не відбувся, але подається як цілком реальна небезпека. Дієслово *would* межує з прикметником *imminent* ‘неминучий’, що створює потужний риторичний ефект: подія лише гіпотетична, але загроза від неї вже маркується як неминуча.

2. **Ймовірність** передає припущення щодо вірогідності дії, залишаючи простір для неоднозначності (Palmer 2001) і репрезентована у корпусі дослідження дієсловами *may, could, might* та *can*.

Модальне дієслово *could* (69 слововживань) домінує в медіатекстах як інструмент опису віддалених наслідків та багатофакторних ризиків, наприклад: англ. *The problems could extend beyond Ukraine, he said, arguing that Europe could face another wave of immigrants from African and Middle Eastern countries previously reliant on grain exports from Ukraine if the war continued to disrupt maritime export.* ‘Проблеми можуть вийти за межі України, зазначив він, аргументуючи це тим, що Європа може постати перед новою хвилею мігрантів із країн Африки та Близького Сходу, які раніше залежали від українського зернового експорту, якщо війна й надалі перешкоджатиме морським перевезенням’ (Sabbagh 2022a).

У наведеному прикладі дієслово *could* вжито двічі. Перше *the problems could extend* ‘проблеми можуть вийти за межі’ створює загальне тло загрози, а друге *Europe could face* ‘Європа може постати перед’ деталізує конкретний наслідок. Це вибудовує послідовність передбачень, де одна ймовірна подія стає передумовою для іншої. Водночас автор використовує *could*, щоб зняти з себе відповідальність за точний прогноз, але при цьому вводить тему міграції, що є потужним засобом впливу на європейського читача.

Модальне дієслово *may* (39 слововживань) часто маркує суб’єктивні припущення та потенційні загрози, які мають етичний чи соціальний характер, наприклад: англ. *“The telemarathon does not reflect reality, it forms a picture that the authorities would like to see. This is dangerous, because at some point the authorities may begin to believe in their own propaganda,” said Kurina.* ‘«Телемарафон не відображає реальності, він формує картину, яку хотіла б бачити влада. Це небезпечно, оскільки в певний момент влада може почати вірити у власну пропаганду», – зазначила Куріна’ (Koshiw 2022).

Дієслово *may* у поданому прикладі виражає не просто фізичну можливість, а припущення щодо зміни ментального стану (влади). Вживання *may* разом із прикметником *dangerous* ‘небезпечний’ створює ефект застереження. Автор використовує нижчий ступінь впевненості (*may*, а не *will*), щоб підкреслити

підступність і поступовість процесу когнітивної деформації під впливом пропаганди.

Модальне дієслово *might* (21 слововживання) функціонує зазвичай для введення найбільш обережних або граничних припущень, які межують з ірреальністю, наприклад: англ. *The terms will almost certainly include a pledge of Ukrainian neutrality, and might go further by committing Ukraine formally to Russia's sphere of influence with a membership in Russia's Collective Security Treaty Organization or its Eurasian Economic Union.* ‘Умови майже напевне включатимуть зобов'язання України щодо нейтралітету і можуть піти ще далі, формально закріпивши Україну у сфері впливу Росії через членство в Організації договору про колективну безпеку або Євразійському економічному союзі’ (Chivvis 2022).

У аналізованому реченні автор поєднує *will almost certainly* ‘майже напевне’, маркуючи те, що вважає очевидним, із *might go further* ‘можуть піти ще далі’, для введення додаткового, більш радикального, але менш імовірного сценарію. Приклад ілюструє низьку ймовірність поглиблення експансії, за якої Україна могла б формально увійти до сфери впливу Росії.

Дієслово *can* (9 слововживань) використовується переважно тоді, коли ймовірність базується на вже існуючих прецедентах, наприклад: англ. *“The upcoming week can be as hard as the one that passed,” he said.* ‘«Наступний тиждень може бути настільки ж важким, як і той, що минув», – сказав він’ (Beaumont 2022).

Модальне дієслово *can* у поданому прикладі вказує на те, що подія є об'єктивно можливою на основі попереднього досвіду, отже, наступний тиждень може бути таким же складним, як і попередній. На відміну від *may*, яке б вказувало на конкретну ймовірність події («може бути, а може й ні»), *can* тут звучить як констатація факту: обставини об'єктивно зумовлюють складність наступного тижня.

3. **Намір**, що відображає готовність або рішучість суб'єкта виконати дію в майбутньому (Leech 2004), об'єктивується в емпіричному матеріалі шляхом вживання модальних одиниць *will* та *would*.

Найбільш вживаним для вираження наміру є модальне дієслово *will* (86 слововживань), яке функціонує як засіб безапеляційної презентації очікуваних дій опонента, наприклад: англ. *Putin will pretend to the Russian people that taking a bit of extra territory in the Donbas has been a victory for Russia, but there is no need for the West to agree with him.* ‘Путін удаватиме перед російським народом, що захоплення додаткових територій на Донбасі стало для Росії перемогою, але немає жодної необхідності в тому, щоб Захід погодився з ним’ (Lieven 2022).

Модальне дієслово *will* у наведеному прикладі виражає не намір, про який заявив сам Путін, а намір, який йому приписує автор статті. Моделюючи майбутню поведінку опонента як заздалегідь відомий факт, журналіст посилює ідеологічний вплив на читача та розкриває прагнення Путіна створити ілюзію перемоги для внутрішнього російського споживача.

Модальне дієслово *would* (52 слововживання) вживається для реконструкції прихованих мотивів та стратегічних цілей сторін через призму гіпотетичних

сценаріїв, наприклад: англ. *His other demand would limit Ukrainian sovereignty so that the country **would** be firmly in Moscow's grip*. 'Іншою його вимогою є обмеження українського суверенітету, що дозволить Росії міцно контролювати країну' (The Guardian 2023).

У аналізованому реченні *would* маркує прагматичну мету вимог Путіна, що є прикладом того, як автор статті інтерпретує чужі наміри як доконану логічну схему. Дієслово *would* використовується для позначення передбачуваного наміру обмежити суверенітет України, що вказує на можливу дію, залежну від вимог Москви.

4. **Здатність**, яка вказує на потенціал суб'єкта до виконання дії за відповідних умов (Huddleston, Pullum 2002), виражається в досліджених текстах за допомогою дієслів *could* та *can*.

Модальне дієслово *could* (27 слововживань) виступає інструментом прагматичного впливу, за допомогою якого автори окреслюють спроможність до виконання певних кроків, водночас уникаючи надмірної категоричності, наприклад: англ. *That's a strategic aim all **could** and should energetically pursue*. 'Це стратегічна мета, яку всі можуть і повинні енергійно переслідувати' (Tisdall 2022).

У поданому реченні *could* вказує на наявність у міжнародної спільноти ресурсів для досягнення мети. Вибір цієї форми замість *can* пом'якшує тон і дозволяє автору бути менш авторитарним, перетворюючи твердження на логічну пропозицію. Це слугує фундаментом для морального заклик *should* та акцентує на технічній і фізичній можливості перемоги, що робить подальшу бездіяльність морально неприпустимою.

У контексті медіадискурсу модальне дієслово *can* (62 слововживання) переважно маркує актуальну здатність або реальну можливість реалізації стратегічних планів на основі наявних ресурсів, наприклад: англ. *The country's leaders are briefing allies they believe there is a short window up into November where their forces **can** show that they **could** push the Russians back – and do so much further again in a well-planned offensive in the spring*. 'Очільники країни інформують союзників про те, що, на їхню думку, є короткий проміжок часу до листопада, коли їхні війська зможуть продемонструвати, що вони здатні відкинути росіян назад – і зробити це ще раз під час добре спланованого наступу навесні' (Sabbagh 2022b).

У наведеному прикладі простежується чітка градація рівнів здатності: актуальна можливість продемонструвати силу (*can*) ґрунтується на глибинній, потенційній спроможності військ вести ефективний наступ (*could*). Модальне дієслово *can* змінює акцент з факту протистояння на системну спроможність українських сил відкинути ворога та змінити лінію фронту.

5. **Зобов'язання** базується на етичних, правових або соціальних підставах (Coates 1883) і реалізується в аналізованих статтях через використання модальних дієслів *should* та *must*.

Найбільш вживаним є модальне дієслово *should* (32 слововживання), яке функціонує як інструмент м'якого впливу, апелюючи до моральних імперативів та раціональної доцільності, наприклад: англ. *Anders Fogh Rasmussen, a former Nato secretary general, said Kyiv **should** have all the tanks it needs*. 'Андерс Фог

Расмуссен, колишній генеральний секретар НАТО, заявив, що Київ повинен отримати стільки танків, скільки необхідно' (Tisdall 2023).

Дієслово *should* у аналізованому реченні виступає як засіб тиску колишнього високопосадовця на чинних лідерів, де порада межує з моральним обов'язком. Це м'яка, але наполеглива форма зобов'язання, яке тут базується на раціональних потребах оборони (*all the tanks it needs* 'стільки танків, скільки необхідно'). Модальне дієслово *should* виражає моральний чи соціальний обов'язок, що є менш категоричним порівняно з *must*, але все ж важливим для виконання. У наведеному прикладі (11) воно набуває особливої значущості, підкреслюючи безумовну необхідність надання Києву всієї необхідної бронетехніки.

Модальне дієслово *must* (24 слововживання) в аналізованих статтях маркує найвищий ступінь категоричності, представляючи дії як неминучі та позбавлені альтернатив, наприклад: англ. *Sanctions must be further strengthened*. 'Необхідно і надалі посилювати санкції' (Graham-Harrison et al. 2022).

У поданому прикладі дієслово *must* виражає сильний обов'язок і невідкладність дій, представляючи посилення санкцій як безальтернативну дію, критично важливу для досягнення стратегічної мети. Поєднання модальності зобов'язання з пасивною конструкцією *be strengthened* 'бути посиленими' дозволяє автору деперсоналізувати суб'єкта дії, трансформуючи конкретне політичне рішення у категорію загальносвітового морального та юридичного обов'язку.

Результати кількісного аналізу частотності модальних дієслів відповідно до їхнього семантико-прагматичного навантаження в обраному корпусі текстів представлено в табл. 1.

Таблиця 1. Розподіл модальних дієслів за семантико-прагматичними функціями у висвітленні подій російсько-української війни (за матеріалами «The Guardian»)

Семантико-прагматична функція	Модальні дієслова	Абсолютна частотність (n)	Відносна частотність (%)
Передбачення	<i>will, would, should</i>	216	32,58
Ймовірність	<i>can, could, may, might</i>	145	21,87
Намір	<i>will, would</i>	139	20,97
Здатність	<i>can, could</i>	99	14,93
Зобов'язання	<i>must, should</i>	64	9,65
Усього		663	100

Як свідчать дані таблиці 1, у дослідженому медіадискурсі домінують модальні дієслова з семантикою передбачення (32,58%), що вказує на стратегічну спрямованість публікацій «The Guardian» на прогностичну оцінку воєнно-політичної ситуації. Використання лексем *will, would, should* дозволяє авторам

конструювати ймовірні сценарії розвитку конфлікту, надаючи аналітичним матеріалам характеру експертного прогнозу.

Другу позицію за частотністю посідають дієслова, що репрезентують категорію ймовірності (21,87%), маркуючи гіпотетичність та обережне припущення. Це дозволяє журналістам зберігати необхідну дистанцію та об'єктивність, уникаючи категоричності у висвітленні динамічних воєнних подій.

Категорія наміру (20,97%) також належить до найуживаніших функцій і відображає намагання медіа реконструювати стратегічні плани учасників війни та інтерпретувати їхні дії через призму вольових інтенцій.

Менш репрезентативними у кількісному вимірі виявилися групи, що маркують здатність (14,93%) та зобов'язання (9,65%). Попри нижчі показники, вони відіграють вагомий прагматичну роль при оцінці операційних можливостей сторін на полі бою та як засіб актуалізації етичних та нормативних вимог, зокрема щодо підтримки України міжнародною спільнотою.

Висновки та перспективи дослідження. Медіадискурс першого року російсько-української війни постає як складна когнітивно-комунікативна структура, де категорія модальності слугує ключовим інструментом суб'єктивізації інформації та стратегічного впливу на реципієнта.

Кількісний аналіз підтвердив перевагу епістемічної модальності (сумарно понад 54% для категорій «передбачення» та «ймовірність»), що свідчить про те, що основною комунікативною інтенцією якісної англomовної преси є не просто ретрансляція подій, а моделювання та конструювання гіпотетичних сценаріїв розвитку воєнного конфлікту. Виявлена кількісна перевага прогностичних значень над деонтичними (зобов'язання 9,65%) підкреслює пріоритетність аналітичного передбачення перед прямим імперативом.

Перспективи подальших досліджень вбачаємо у проведенні порівняльного аналізу використання модальних одиниць у ліберальних та консервативних англomовних виданнях (наприклад, «The Guardian» та «The Telegraph»). Також науковий інтерес становить вивчення динаміки модального навантаження на різних етапах війни, що дозволить простежити трансформацію медіастратегій від початкового етапу невизначеності до стабілізації тривалих нарративів підтримки чи виснаження.

Внесок авторів: **Наталя Стрюк** – концептуалізація, формулювання мети й окремих завдань дослідження, розроблення методології, валідація джерельної бази дослідження модальних дієслів в англomовному медіадискурсі періоду першого року російсько-української війни, реалізація окремих завдань дослідження, написання конкретних змістових частин статті (оригінальна чернетка і редагування), загальне редагування; **Софія Дудник** – формулювання та реалізація окремих завдань дослідження, аналіз і синтез емпіричних даних, написання конкретних змістових частин статті (оригінальна чернетка).

Автори заявляють про відсутність конфлікту інтересів. Спонсори не брали участі в розробленні дослідження; у зборі, аналізі чи інтерпретації даних; у написанні рукопису; у рішенні про публікацію результатів.

The authors declares no conflicts of interest. The funders had no role in the design of the study; in the collection, analyses or interpretation of data; in the writing of the manuscript; in the decision to publish the results.

Література

1. Діденко А. А. Дефініції поняття модальності у сучасній лінгвістиці. *Проблеми семантики, прагматики та когнітивної лінгвістики*. 2010. № 17. С. 126–133.
2. Думченко Б. В., Змійова І. В. Медіадискурс як мультимодальний феномен. *Вчені записки Харківського гуманітарного університету «Народна українська академія»*. 2024. Т. 30. С. 198–209.
3. Котнюк Л. Г. Модальні дієслова як засоби вираження припущення в газетному дискурсі англійської мови. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Філологічні науки*. 2018. № 1 (87). С. 92–96.
4. Перішко І. В., Велика А. М., Птуха В. А. Модальності в англійській мові: теорія та семантика. *Вісник науки та освіти*. 2023. Т. 8, № 14. С. 258–267.
5. Ралдугіна К. О. Модальність як логіко-філософська та лінгвістична категорія. *Вісник запорізького національного університету*. Запоріжжя. 2008. Т. 1. С. 156–161.
6. Селіванова О. О. Лінгвістична енциклопедія. Полтава : Довкілля-К, 2011. 844 с.
7. Селіванова О. О. Світ свідомості в мові. Когнітивна лінгвістика : монографія. Черкаси : Ю. Чабаненко, 2012. 488 с.
8. Сорощук Ю. В. Категорія модальності в сучасному англійському авторському дискурсі (на матеріалі творів Дена Брауна та Ніколаса Спаркса). *Актуальні проблеми філології*. Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича. Чернівці. 2016. С. 90–92.
9. Хант Г., Разумна К. Лексичні та стилістичні особливості сучасного англійського- та німецькомовного публіцистичного дискурсу. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Філологія*. 2019. Т. 1, № 41. С. 174–180.
10. Харкевич Г. І., Цьолик Н. М. Лексико-граматичні засоби вираження модальності в англійській, українській та польській мовах. *Нова філологія*. 2023. № 87. С. 67–73.
11. Шкрібляк М. П., Бялик В. Д. Загальна характеристика публіцистичного дискурсу. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія : Германістика та міжкультурна комунікація*. 2020. № 1. С. 70–74.
12. Álvarez-Gil F. J., Domínguez-Morales M. E. Modal verbs in academic papers in the field of tourism. *Revista Signos. Estudios de lingüística*. 2021. Vol. 106, no. 54. P. 549–574.
13. Beaumont P. Fighting in east Ukraine descends into trench warfare as Russia seeks breakthrough. *The Guardian*. 2022. URL: <https://www.theguardian.com/world/2022/nov/28/hundreds-dead-in-ukraine-as-frontline-trench-war-escalates>
14. Borger J. Russia's war in Ukraine threatens to spill over in dangerous new phase. *The Guardian*. 2022. URL: <https://www.theguardian.com/world/2022/apr/26/russias-war-in-ukraine-threatens-to-spill-over-in-dangerous-new-phase>
15. Chivvis C. I've studied all the possible trajectories of this war. None are good. *The Guardian*. 2022. URL: <https://www.theguardian.com/commentisfree/2022/mar/08/russia-ukraine-war-possible-trajectories>
16. Coates J. The semantics of the modal auxiliaries. London : Croom Helm, 1983. 259 p.
17. Evaluative lexis in contemporary publicistic discourse: lexicological and psycholinguistic projection / I. Melnyk et al. *AD ALTA*. 2022. Vol. 12, no. 1, Spec. Issue XXVII. P. 12–19.
18. Fairclough N. Media discourse. Edward Arnold, 1995. 214 p.
19. Fighting reaches Kyiv as Russian invasion of Ukraine intensifies / E. Graham-Harrison et al. *The Guardian*. 2022. URL: <https://www.theguardian.com/world/2022/feb/25/ukraine-invasion-explosions-in-kyiv-as-uk-reports-fierce-resistance-across-the-nation>
20. Gee J. P. An introduction to discourse analysis: theory and method. Routledge, 2011. 224 p.

21. Huddleston R., Pullum G. K. The Cambridge grammar of the English language. Cambridge University Press, 2002. 1842 p.
22. Kondratenko N., Paniotto V. Propaganda and narratives of the Russian-Ukrainian war in media discourse. *Journal of language and aggression*. 2023. Vol. 1, no. 1. P. 45–62.
23. Koshiw I. 'Death to the enemy': Ukraine's news channels unite to cover war. *The Guardian*. 2022. URL: <https://www.theguardian.com/world/2022/may/25/death-to-the-enemy-ukraine-news-channels-unite-to-cover-war>
24. Leech G. Meaning and the English Verb. London : Routledge, 2004. 176 p.
25. Lieven A. Ukraine is already winning: victory can be achieved without risking nuclear war. *The Guardian*. 2022. URL: <https://www.theguardian.com/commentisfree/2022/may/05/ukraine-already-winning-victory-without-risking-nuclear-war>
26. Lyons J. Semantics. Cambridge : Cambridge University Press, 1977. 897 p.
27. Matheson D. Media discourses: analysing media texts. New York : Open University Press, 2005. 228 p.
28. Neistat A. War crimes in Ukraine: investigations must lead to justice. *The Guardian*. 2022. URL: <https://www.theguardian.com/commentisfree/2022/jul/24/war-crimes-ukraine-investigations-justice>
29. Palmer F. R. Mood and modality. Cambridge : Cambridge University Press, 2001. 236 p.
30. Portner P. Modality. Oxford : Oxford University Press, 2009. 284 p.
31. Quirk R., Greenbaum S., Leech G., Svartvi J. A comprehensive grammar of the English language. Harlow : Longman, 1985. 1779 p.
32. Quirk R. S., Greenbaum S. A university grammar of the English language. Delhi : Pearson Education, 2000. 484 p.
33. Sabbagh D. Russia-Ukraine war could last for years. *The Guardian*. 2022. URL: <https://www.theguardian.com/world/2022/jun/19/russia-ukraine-war-could-last-for-years-nato-jens-stoltenberg>
34. Sabbagh D. Ukraine-Russia war: military success in Kyiv and counterattack strategy. *The Guardian*. 2022. URL: <https://www.theguardian.com/world/2022/sep/08/ukraine-russia-war-military-success-kyiv-counterattack-strategy>
35. Shevchenko I. Cognitive framing of war in international quality press: a comparative study of the Guardian and the New York Times. *Discourse & communication*. 2024. Vol. 18, no. 2. P. 145–163.
36. Smith A., Korhonen M., Kotze H., Van Rooy B. Modal and semi-modal verbs of obligation in the Australian, New Zealand and British Hansards, 1901–2015. *Exploring the Ecology of World Englishes in the Twenty-First Century: Language, Society and Culture*. 2021. P. 301–323.
37. The Guardian view on war in Ukraine: reshaping the world: Editorial. *The Guardian*. 2023. URL: <https://www.theguardian.com/commentisfree/2023/feb/23/the-guardian-view-on-war-in-ukraine-reshaping-the-world>
38. Tisdall S. As Putin's war spreads panic across Europe, Ukrainians must fear a stab in the back. *The Guardian*. 2022. URL: <https://www.theguardian.com/world/2022/aug/14/putin-war-europe-ukraine-west>
39. Tisdall S. Ukraine is fighting for all of us now: Europe must fight Putin too. *The Guardian*. 2023. URL: <https://www.theguardian.com/commentisfree/2023/jan/22/ukraine-is-fighting-for-all-of-us-now-europe-must-fight-putin-too>
40. Van Dijk T. A. Multidisciplinary CDA: a plea for diversity. *Methods of critical discourse analysis* / ed. by R. Wodak, M. Meyer. London, 2001. P. 95–120.
41. Van Dijk T. A. News as discourse. Hillsdale, NJ : Lawrence Erlbaum Associates, 1988. 210 p.
42. Van Dijk T. A. Principles of critical discourse analysis. *Discourse & society*. 1993. Vol. 4, no. 2. P. 249–283.

43. Zhang Y., Cheung A. A corpus-based study of modal verbs in Chinese–English governmental press conference interpreting. *Frontiers in psychology*. 2022. Vol. 13. P. 1065077. URL: <https://www.frontiersin.org/journals/psychology/articles/10.3389/fpsyg.2022.1065077/full>.

References

1. Álvarez-Gil, F. J., & Domínguez-Morales, M. E. (2021). Modal verbs in academic papers in the field of tourism. *Revista Signos. Estudios de lingüística*, 106(54), 549–574.
2. Beaumont, P. (2022). *Fighting in east Ukraine descends into trench warfare as Russia seeks breakthrough*. The Guardian. <https://www.theguardian.com/world/2022/nov/28/hundreds-dead-in-ukraine-as-frontline-trench-war-escalates>
3. Borger, J. (2022). *Russia's war in Ukraine threatens to spill over in dangerous new phase*. The Guardian. <https://www.theguardian.com/world/2022/apr/26/russias-war-in-ukraine-threatens-to-spill-over-in-dangerous-new-phase>
4. Chivvis, C. (2022). *I've studied all the possible trajectories of this war. None are good*. The Guardian. <https://www.theguardian.com/commentisfree/2022/mar/08/russia-ukraine-war-possible-trajectories>
5. Coates, J. (1983). *The semantics of the modal auxiliaries*. Croom Helm.
6. Didenko, A. A. (2010). Definiitsii poniattia modalnosti u suchasni linhvistytsi [Definitions of the concept of modality in modern linguistics]. *Problemy semantyky, prahmatyky ta kohnityvnoi linhvistyky*, (17), 126–133. [In Ukrainian].
7. Dumchenko, B. V., & Zmiiova, I. V. (2024). Mediadyskurs yak multymodalnyi fenomen [Media discourse as a multimodal phenomenon]. *Vcheni zapysky Kharkivskoho humanitarnoho universytetu «Narodna ukrainska akademiia»*, 30, 198–209. [In Ukrainian].
8. Fairclough, N. (1995). *Media discourse*. Edward Arnold.
9. Gee, J. P. (2011). *An introduction to discourse analysis: Theory and method*. Routledge.
10. Graham-Harrison, E., et al. (2022). *Fighting reaches Kyiv as Russian invasion of Ukraine intensifies*. The Guardian. <https://www.theguardian.com/world/2022/feb/25/ukraine-invasion-explosions-in-kyiv-as-uk-reports-fierce-resistance-across-the-nation>
11. Khant, H., & Razumna, K. (2019). Leksychni ta stylistychni osoblyvosti suchasnoho anhliiskoho- ta nimetskomovnoho publitsystychnoho dyskursu [Lexical and stylistic features of modern English- and German-language journalistic discourse]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho universytetu. Serii: Filolohiia*, 1(41), 174–180. [In Ukrainian].
12. Kharkevych, H. I., & Tsolyk, N. M. (2023). Leksyko-hramatychni zasoby vyrazhennia modalnosti v anhliiskii, ukrainskii ta polskii movakh [Lexico-grammatical means of expressing modality in English, Ukrainian, and Polish]. *Nova filolohiia*, (87), 67–73. [In Ukrainian].
13. Kondratenko, N., & Paniotto, V. (2023). Propaganda and narratives of the russian-ukrainian war in media discourse. *Journal of Language and Aggression*.
14. Koshiw, I. (2022). *'Death to the enemy': Ukraine's news channels unite to cover war*. The Guardian. <https://www.theguardian.com/world/2022/may/25/death-to-the-enemy-ukraine-news-channels-unite-to-cover-war>
15. Kotniuk, L. H. (2018). Modalni diieslova yak zasoby vyrazhennia prypushchennia v hazetnomu dyskursi anhliiskoi movy [Modal verbs as means of expressing supposition in English newspaper discourse]. *Visnyk Zhytomyrskoho derzhavnoho universytetu imeni Ivana Franka. Filolohichni nauky*, (1 (87)), 92–96. [In Ukrainian].
16. Leech, G. (2004). *Meaning and the english verb*. Routledge.
17. Lieven, A. (2022). *Ukraine is already winning: victory can be achieved without risking nuclear war*. The Guardian. <https://www.theguardian.com/commentisfree/2022/may/05/ukraine-already-winning-victory-without-risking-nuclear-war>
18. Lyons, J. (1977). *Semantics*. Cambridge University Press.
19. Matheson, D. (2005). *Media discourses: Analysing media texts*. Open University Press.

20. Melnyk, I., Masytska, T., Holoiukh, L., Kravchuk, V., Polezhaieva, T., & Honchar, K. (2022). Evaluative lexis in contemporary publicistic discourse: Lexicological and psycholinguistic projection. *AD ALTA*, 12(1, Special Issue XXVII.), 12–19.
21. Neistat, A. (2022). *War crimes in Ukraine: investigations must lead to justice*. The Guardian. <https://www.theguardian.com/commentisfree/2022/jul/24/war-crimes-ukraine-investigations-justice>
22. Palmer, F. R. (2001). *Mood and modality*. Cambridge University Press.
23. Perishko, I. V., Velyka, A. M., & Ptukha, V. A. (2023). Modalnosti v anhliiskii movi: Teoriia ta semantyka [Modalities in English: Theory and semantics]. *Visnyk nauky ta osvity*, 8(14), 258–267. [In Ukrainian].
24. Portner, P. (2009). *Modality*. Oxford University Press.
25. Quirk, R., Greenbaum, S., & Leech, G. (1985). *A comprehensive grammar of the english language*. Longman.
26. Quirk, R. S., & Greenbaum, S. (2000). *A university grammar of the English language*. Pearson Education.
27. Ralduhina, K. O. (2008). Modalnist yak lohiko-filosofska ta linhvistychna katehoriia [Modality as a logico-philosophical and linguistic category]. *Visnyk zaporizkoho natsionalnoho universytetu*, 1, 156–161. [In Ukrainian].
28. Sabbagh, D. (2022a). *Russia-Ukraine war could last for years*. The Guardian. <https://www.theguardian.com/world/2022/jun/19/russia-ukraine-war-could-last-for-years-nato-jens-stoltenberg>
29. Sabbagh, D. (2022b). *Ukraine-Russia war: military success in Kyiv and counterattack strategy*. The Guardian. <https://www.theguardian.com/world/2022/sep/08/ukraine-russia-war-military-success-kyiv-counterattack-strategy>
30. Selivanova, O. O. (2011). Linhvistychna entsyklopediia [Linguistic Encyclopedia]. Dovkillia-K. [In Ukrainian].
31. Selivanova, O. O. (2012). Svit svidomosti v movi. Kohnityvna linhvistyka [The World of Consciousness in Language. Cognitive Linguistics]. Yu. Chabanenko. [In Ukrainian].
32. Shevchenko, I. (2024). Cognitive framing of war in international quality press: A comparative study of the guardian and the new york times. *Discourse & Communication*.
33. Shkribliak, M. P., & Bialyk, V. D. (2020). Zahalna kharakterystyka publitsystychnoho dyskursu [General characteristics of journalistic discourse]. *Naukovyi visnyk Khersonskoho derzhavnogo universytetu. Serii: Hermanistyka ta mizhkulturna komunikatsiia*, (1), 70–74. [In Ukrainian].
34. Smith, A., Korhonen, M., Kotze, H., & Van Rooy, B. (2021). Modal and semi-modal verbs of obligation in the Australian, New Zealand and British Hansards, 1901–2015. *Exploring the ecology of world Englishes in the twenty-first century: Language, society and culture*, 301–323.
35. Soroshchuk, Y. V. (2016). Katehoriia modalnosti v suchasnomu anhlovnomu avtorskomu dyskursi (na materialy tvoriv Dena Brauna ta Nikolasa Sparksa). *Aktualni problemy filologii*, 90–92. [In Ukrainian].
36. The Guardian. (2023). *The Guardian view on war in Ukraine: reshaping the world* [Editorial]. <https://www.theguardian.com/commentisfree/2023/feb/23/the-guardian-view-on-war-in-ukraine-reshaping-the-world>
37. Tisdall, S. (2022). *As Putin's war spreads panic across Europe, Ukrainians must fear a stab in the back*. The Guardian. <https://www.theguardian.com/world/2022/aug/14/putin-war-europe-ukraine-west>
38. Tisdall, S. (2023). *Ukraine is fighting for all of us now: Europe must fight Putin too*. The Guardian. <https://www.theguardian.com/commentisfree/2023/jan/22/ukraine-is-fighting-for-all-of-us-now-europe-must-fight-putin-too>
39. Van Dijk, T. A. (1988). *News as discourse*. Lawrence Erlbaum Associates.

40. Van Dijk, T. A. (1993). Principles of critical discourse analysis. *Discourse & Society*, 4(2), 249–283.
41. Van Dijk, T. A. (2001). Multidisciplinary CDA: A plea for diversity. ed. by R. Wodak & M. Meyer, *Methods of critical discourse analysis*, 95–120. SAGE.
42. Zhang, Y., & Cheung, A. (2022). A corpus-based study of modal verbs in Chinese–English governmental press conference interpreting. *Frontiers in Psychology*, 13, 1065077. <https://www.frontiersin.org/journals/psychology/articles/10.3389/fpsyg.2022.1065077/full>

Дата надходження до редакції: 07.02.2026

Дата надходження після доопрацювання: 17.03.2026

Дата затвердження редакцією: 10.04.2026

SEMANTIC AND PRAGMATIC FEATURES OF MODAL VERBS IN ENGLISH MEDIA DISCOURSE DURING THE FIRST YEAR OF THE RUSSIAN-UKRAINIAN WAR (BASED ON «THE GUARDIAN»)

Natalia Striuk

Department of English Philology, Vasyl' Stus Donetsk National University, Vinnytsia, Ukraine.

Sofia Dudnyk

Department of English Philology, Vasyl' Stus Donetsk National University, Vinnytsia, Ukraine.

Abstract

Background: The research focuses on the functioning of modal verbs within the British quality press during a period of intense geopolitical crisis. In the context of the Russian-Ukrainian war, media discourse serves not only as a source of information but as a strategic tool for shaping public opinion. Modal verbs, possessing significant pragmatic potential, act as markers of the author's stance, degree of certainty, and ideological positioning.

Purpose: The study aims to establish a comprehensive functional-semantic typology of modal verbs used in «The Guardian» editorials and news reports. It seeks to reveal how these linguistic units contribute to the construction of war-related narratives and influence the reader's perception of political reality.

Results: The study identifies and classifies modal verbs in «The Guardian» into five functional groups based on their pragmatic role in war-related narratives. Quantitative analysis of the corpus reveals the dominance of the Prediction category in constructing long-term geopolitical forecasts and expert-driven scenarios. The Probability group allows journalists to maintain analytical distance while introducing high-impact themes. The study further demonstrates how Intention acts as a tool for interpreting the hidden motives of political actors. Although Ability and Obligation appear less frequently, they perform a crucial pragmatic role. The findings prove that the modality in media discourse during the first year of the Russian-Ukrainian war effectively shapes the «defender vs invader» opposition and constructs a specific model of reality for the global audience.

Discussion: The study proves that modal verbs in modern media discourse transcend their traditional roles, becoming pivotal elements of strategic communication. Future research may involve a comparative analysis of modal patterns in British and American media to identify broader Western discursive trends.

Keywords: media discourse, modal verbs, pragmatics, ideological modelling, Russian-Ukrainian war, strategic narratives.

Vitae

Natalia Striuk is a PhD in Philology, Senior Lecturer at the Department of English Philology, Vasyl' Stus Donetsk National University. Her research interests include discourse analysis, pragmatology, and the linguistics of microtexts.

Correspondence: natalia.striuk@gmail.com

Sofia Dudnyk is a Master's student (Speciality: Philology) at the Faculty of Foreign and Slavic Philology, Vasyl' Stus Donetsk National University. Her research focuses on English media linguistics and political discourse.

Correspondence: dudnyk.s@donnu.edu.ua

Received: 07.02.2026

Received in revised form: 17.03.2026

Accepted: 10.04.2026